

винні всі підприємства, які не прийняли рішення про не відображення податкових різниць і не зазначили номер та дату прийняття цього рішення в декларації з податку на прибуток. Таке рішення повинно було бути прийнято на початку 2015 року і стати основою для правильності ведення обліку фінансових результатів для цілей оподаткування в наступних роках.

Постійна зміна переліку податкових різниць є значною проблемою для бухгалтерів. Велика кількість щоденних господарських операцій не дозволяє оперативно перевіряти кожну операцію на відношення її до податкових різниць. Фінансові результати в бухгалтерському та податковому обліку більш уважно перевіряються вже перед складанням декларації. Процес складання декларації з податку на прибуток вимагає від облікових працівників ретельного аналізу операцій підприємства на відношення їх до податкових різниць. Значно спростити та полегшити працю бухгалтерів можна за допомогою автоматизованого обліку податкових різниць, але щорічні зміни в переліку податкових різниць викликають труднощі у правильному відображенні їх в автоматизованому обліку.

Існування податкових різниць вимагає їх відображення в бухгалтерському та податковому обліку, але методика їх обліку не оновлювалась багато років і не відповідає умовам сьогодення. Система обліку різниць на рахунках 17 «Відстрочені податкові активи» та 54 «Відстрочені податкові зобов'язання» ускладнює систему бухгалтерського обліку. Використання цих рахунків не допоможе зрозуміти, які саме різниці вплинули на зміну оподаткованого прибутку. Скасування П(С)БО «Податкові різниці» та відсутність чітких методичних рекомендацій щодо цього об'єкта обліку вимагає від бухгалтерів при складанні наказу про облікову політику конкретизувати питання бухгалтерського обліку податкових різниць. Одним з найкращих варіантів буде розробка окремого облікового регістру для обліку податкових різниць.

Отже, можна зробити такі висновки, що чинна нормативна база щодо обліку податкових різниць потребує вдосконалення та конкретизації бухгалтерського обліку цього об'єкта; для обліку податкових різниць на підприємстві необхідно затвердити обліковий регістр, що допоможе накопичувати дані про цей об'єкт обліку протягом року.

Список використаних джерел: 1. *Податковий кодекс України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 2. *Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства* [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 р. № 897. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15>.

УДК 332.2:332.36

Н. В. Стець, заступник начальника відділу контролю за відшкодуванням ПДВ
ГУ ДФС у Рівненській області, м. Рівне, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ

Ключові слова: інновації, стимулювання інноваційної діяльності, податкове регулювання, фінансові ресурси, оподаткування.

Нині інновації доцільно розглядати через призму нових підходів до формування кожної складової як інноваційного товару. Реалізація інноваційної моделі розвитку господарського виробництва можлива за умов інноваційної стійкості підприємств. Суть підходів для підвищення інноваційної стійкості господарської діяльності полягає в поліпшенні використання трудових, матеріально-технічних, природних, енергетичних та фінансових ресурсів у процесі виробництва, оскільки потенціал підприємств базується на ресурсній основі.

В основу оптимізації фінансування суб'єктів господарської діяльності покладено аналіз індивідуальної інноваційної сприятливості підприємств та рівень розвитку організаційно-економічних відносин.

Оскільки інноваційна діяльність нерозривно пов'язана з інвестиційною, то пошук найбільш оптимальних способів і методів фінансування та стимулювання інновацій є надзвичайно актуальним завданням.

Слід зазначити, що приплив іноземних інвестицій не завжди гарантує «впровадження передових технологій» (тобто немає прямої залежності між інноваціями та інвестиціями). Як

свідчить статистика, що, незважаючи на значне зростання прямих іноземних інвестицій, протягом останніх років знизилась практично всі показники інноваційної діяльності промислових підприємств» [1].

У 2016 р. в Україні витрати на інновації в основному здійснювались за рахунок власних коштів (89,5 % загального обсягу фінансування), коштів іноземних інвесторів (3,1 %) та інших джерел (2,9 %).

Хоча найважливішими партнерами всіх інноваційних підприємств по співробітництву залишаються, насамперед, постачальники обладнання, матеріалів, компонентів або програмного забезпечення, а також клієнти або споживачі (13,7 %), частка підприємств, які співпрацювали з науковими організаціями, становила 8,4 % [2].

Отже, основним джерелом фінансування інновацій залишаються власні кошти підприємств, «тоді як на Заході ще від 1990 р. основним джерелом фінансування інноваційної діяльності став венчурний капітал, що дало змогу залучити немалі кошти великих корпорацій, пенсійних і страхових фондів» [3].

Враховуючи недостатньо сформовану систему залучення кредитних ресурсів і венчурного капіталу, а також низьку зацікавленість іноземних та вітчизняних інвесторів до вкладання коштів в інноваційний продукт, одним із прогресивних інструментів економічного механізму активізації інноваційних процесів в економіці визначено податкове стимулювання.

В Україні податкові стимули частково діють лише щодо суб'єктів, зайнятих створенням і реалізацією інноваційного продукту, оминаючи підприємства, які освоюють та масово впроваджують інновації.

До інструментів податкового стимулювання інноваційної діяльності зарубіжних країн відносять: податкові канікули протягом кількох років на прибуток, отриманий від реалізації інноваційних проектів; виведення з-під оподаткування окремих об'єктів; зниження ставки податку; податкову знижку; звільнення від оподаткування прибутку, що реінвестується; спеціальні податкові режими, що передбачають спрощене оподаткування.

Крім цього, важливими важелями в регулюванні інноваційної політики є звільнення від сплати імпортного ПДВ, пільги за єдиним соціальним внеском, звільнення від сплати окремих податків для венчурних фірм, податкове стимулювання діяльності нових інноваційних підприємств, малого та середнього бізнесу та зниження ставок податку для експортно-орієнтованих підприємств тощо.

В Україні необхідно вдосконалити механізм податкового регулювання інноваційними процесами. Зважаючи на обмеженість фінансових ресурсів, у сучасних умовах держава повинна чітко визначити пріоритетні напрямки розвитку інновацій.

Перспективами подальших досліджень стане дослідження впливу податкових преференцій на обсяги та структуру інноваційної діяльності.

Список використаних джерел: 1. *Мацелюх Н. П.* Фінансування та стимулювання комерціалізації інновацій в Україні: проблеми і шляхи вирішення [Електронний ресурс] / Н. П. Мацелюх, Г. В. Дем'янчук // Наука та інновації. – 2014. – Т. 10, № 3. – С. 69-79. – Режим доступу : http://nas.gov.ua/akademperiodyka/Downloads/Archive%20SI%20Journal/SI_ukr/2014/N3/Matselyu. 2. *Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2014-2016 років* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua/metaopus/2017/2_07_02_02_2017.htm. 3. *Кузьмін О. Є.* Фінансова складова розвитку і фінансування національної інноваційної системи / О. Є. Кузьмін // Фінанси України. – 2009. – № 5. – С. 21–30.